

DRAUDIMO BROKERIŲ RŪMAI

Juridinio asmens kodas 300061764. Buveinės adresas Vytenio g. 6, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. Tel. +370 679 19225. El. paštas
administracija@dbi.lt

LIETUVOS DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONIŲ ASOCIACIJA

Juridinio asmens kodas 124239045. Buveinės adresas Algirdo g. 2-21, Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Adresas korespondencijai Vytenio g. 6, Vilnius. El. paštas prezidentas@ldb.lt,
sekretorius@ldb.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

El. paštu: finmin@finmin.lt

Siunčiama tik elektroniniu paštu

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 1, 2, 40 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.228³, 6.228⁷, 6.228¹⁰ STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO PROJEKTŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

2024 m. rugsėjo 30 d.

Draudimo brokerių rūmai (toliau – **DBR**) ir Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacija (toliau – **LDBIA**) susipažino su Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. i-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228³, 6.228⁷, 6.228¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo projektu ir su jais susijusių įstatymų projektais.

Džiaugiamės Lietuvos Respublikos finansų ministerijos inicijuotu projekto derinimu ir dėkojame už galimybę dalyvauti konsultacijoje bei pateikti nuomonę dėl vartotojų teisių gerinimo finansinių paslaugų srityje, teikiant paslaugas nuotoliniu būdu.

Mes suprantame, kad Direktyva ((EU) 2023/2673) ir su ja susiję teisės aktų pakeitimai įveda naują reglamentavimą, kuris daro įtaką finansinių paslaugų teikimui.

Atkreipiame dėmesį, kad finansų sektorius pasižymi detaliu sektoriniu reguliavimu, kylančiu iš specialiųjų ES teisės aktų, skirtų reguliuoti finansines paslaugas ir draudimo rinką (MiFID II – 2014/65/EU, IDD – (ES) 2016/97, PEPP – (EU) 2019/1238, Mokumas II – 2009/138/EB) ir kt.), kurie perkelti į nacionalinę teisę.

Šie teisės aktai išsamiai ir specifiskai reguliuoja įvairius finansinių ir draudimo paslaugų teikimo aspektus. Pavyzdžiui, draudimo srityje jie reglamentuoja ikisutartinės informacijos pateikimą, draudėjų informavimą ir kt. (pagal Draudimo produktų platinimo direktyvą – IDD), iš dalies ir teisę atsisakyti sutarties (pagal Mokumas II direktyvą gyvybės draudimo srityje). Europos

įstatymų leidėjas, priimdamas sektorinius teisės aktus, nuodugniai įvertina, kaip reguliuoti atitinkamą klausimą, atsižvelgdamas į specifines rinkos ir reguliuojamo produkto ypatybes.

Norime atkreipti dėmesį į Direktyvos ((EU) 2023/2673) preambulės punktus:

- (16) *tam tikras finansines paslaugas reglamentuoja konkretūs Sąjungos teisės aktai, kurie ir toliau taikomi toms finansinėms paslaugoms. Šia direktyva esami sektoriniai Sąjungos aktai nėra iš dalies keičiami. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir siekiant užtikrinti tai, kad nebūtų dubliavimų ar persidengimų, turėtų būti paaiškinta, kad, kai kituose Sąjungos aktuose, kuriais reglamentuojamos konkrečios finansinės paslaugos, yra numatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, dėl teisės atsisakyti sutarties ar dėl tinkamų paaiškinimų, neatsižvelgiant į tų taisyklių išsamumo lygį, toms konkrečioms vartotojams skirtoms finansinėms paslaugoms turėtų būti taikomos tik atitinkamos tų kitų Sąjungos aktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai tuose aktuose numatyta kitaip, įskaitant aiškią galimybę valstybėms narėms nuspręsti netaikyti tų konkrečių taisyklių <...>*
- (17) *kalbant apie ikisutartinę informaciją, tam tikruose konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra nustatytos toms konkrečioms finansinėms paslaugoms pritaikytos taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad vartotojai galėtų suprasti esmines siūlomos sutarties ypatybes. Pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1238 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2014/92/ES, 2014/65/ES bei (ES) 2016/97 ikisutartinė informacija numatyta pagrindiniame konkrečiame Sąjungos akte, taip pat Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus. Toms konkrečioms vartotojų finansinėms paslaugoms turėtų būti taikomi tik tokiose Sąjungos aktuose nustatyti ikisutartinės informacijos reikalavimai, išskyrus atvejus, kai tuose aktuose numatyta kitaip. Tai taip pat turėtų būti taikoma tais atvejais, kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra numatytos kitokios ar minimalios taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, palyginti su šioje direktyvoje nustatytais taisyklėmis;*
- (20) *kalbant apie taisykles dėl tinkamų paaiškinimų, tam tikruose konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos teisės aktuose, pavyzdžiui, Direktyvose 2014/17/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97, jau nustatytos taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų, kuriuos prekiautojai vartotojams turi pateikti dėl siūlomos sutarties. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, šioje direktyvoje nustatytos taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų neturėtų būti taikomos finansinėms paslaugoms, kurioms taikomi konkrečias finansines paslaugas reglamentuojantys Sąjungos aktai, kuriuose nustatytos taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų, kurie turi būti pateikti vartotojui prieš sudarant sutartį, neatsižvelgiant į tai, kaip ji įvardijama tame Sąjungos akte;*
- (21) *kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra numatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, tačiau nėra nustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, turėtų būti taikomos nuostatos dėl teisės atsisakyti sutarties pagal šią direktyvą. Pavyzdžiui, Direktyvoje 2009/138/EB yra nustatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos reikalavimų, tačiau, kiek tai susiję*

su ne gyvybės draudimu, joje nėra nustatyta teisė, vartotojui suteikianti laiko apsvaistyti pasirašytos sutarties pasekmes. Tokiu atveju turėtų būti taikomos konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nustatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos ir šioje direktyvoje nustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties. Kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nėra nuostatų dėl informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, tą informaciją pagal šią direktyvą turėtų pateikti prekiautojas, kad būtų užtikrinta, kad vartotojas tinkamai žinotų atitinkamą informaciją;

- (22) *kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra numatytos ikisutartinės informacijos teikimo taisyklės, tačiau nėra nustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, turėtų būti taikomas šioje direktyvoje nustatytas sutarties atsisakymo laikotarpis, kuris turėtų būti pradėtas skaičiuoti arba nuo nuotolinės prekybos sutarties sudarymo dienos pagal šią direktyvą, arba nuo dienos, kurią vartotojas gavo sutarties sąlygas ir ikisutartinę informaciją pagal tas konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančius Sąjungos aktus, jeigu ta diena yra vėlesnė nei nuotolinės prekybos sutarties sudarymo diena. Kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nėra nuostatų dėl informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, tam, kad būtų galima pradėti skaičiuoti sutarties atsisakymo laikotarpį, prekiautojas, be sutarties sąlygų ir ikisutartinės informacijos pagal tas konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančią Sąjungos aktą, taip pat turėtų pateikti informaciją apie šioje direktyvoje nustatytą teisę atsisakyti sutarties.*

Atsižvelgdami į tai, mes tvirtai laikomės nuomonės, kad draudimo sektorius turi vadovautis sektoriniais nacionalinės teisės aktais, reglamentuojančiais ikisutartinės informacijos pateikimą, sutartinės informacijos pateikimą, vartotojo teisę gauti tinkamus paaiškinimus, teisę atsisakyti draudimo sutarties ir kitus susijusius aspektus. Manome, jog specialiųjų teisės aktų pirmenybės prieš bendruosius principus turi būti išlaikyta. Siekiant teisinio aiškumo ir aiškaus praktinio įstatymų taikymo bei interpretavimo yra būtina nedviprasmiška takoskyra tarp bendrųjų ir specialiųjų nacionalinės teisės normų.

Priešingu atveju, nepaisant harmonizavimo principo, gali atsirasti teisinio neapibrėžtumo situacija. Naujųjų nacionalinių teisės aktų normų ir esamų sektorialių reguliavimų normų sąsajos taptų neaiškios. Tai sukeltų dviprasmybes interpretuojant ir taikant teisės normas. Bendrosios ir specialiosios nuostatos gali dubliuotis ar net prieštarauti viena kitai. Tai apsunkintų tinkamą teisės aktų taikymą praktikoje. Vietoje vientiso ir nuoseklaus reguliavimo, susidarytų fragmentuotas vaizdas. Tai apsunkintų bendrą teisinio reguliavimo supratimą ir taikymą.

Suprantame, jog Bendrosios nuostatos (pavyzdžiui, esančios Vartotojų teisių apsaugos įstatyme) taikomos tik tais atvejais, kai specialusis reguliavimas nenumato konkretaus aspekto. Prašome užtikrinti, kad įgyvendinant Direktyvą (2023/2673) būtų aiškiai išlaikyta sektorialio reguliavimo pirmenybė draudimo srityje, taip išvengiant galimo teisinio netikrumo ir užtikrinant sklandų bei efektyvų teisės aktų taikymą praktikoje.

Dėkojame už Jūsų laiką ir dėmesį šiam svarbiame klausimui. Tikimės, kad mūsų įžvalgos bus naudingos tolesniam teisėkūros procese. Esame pasiruošę suteikti papildomos informacijos ar pasidalinti nuomone.

Asmens, atsakingo už klausimus, nagrinėjamus rašte, kontaktiniai duomenys: Raminta Žimkutė, el. p. administracija@dbi.lt, tel. +370 679 19225.

Pagarbiai

Draudimo brokerių rūmų vardu
Direktorė
Raminta Žimkutė

Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacijos vardu
Prezidentas
Šarūnas Frolenko